

NWG-lezing op dinsdag 7 januari 2025 door DNA-deskundige Lex Meulenbroek (Nederlands Forensisch Instituut)
(begin lezing 19.45 uur, zaal C 222, 2de verdieping, Forumgebouw, gebouw 102, Wageningen Campus).

Kroongetuige DNA; Doorbraak in spraakmakende zaken

Lex Meulenbroek werkt als DNA-deskundige en woordvoerder bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en is (mede-)auteur van meerdere boeken over de rol van genetische sporen in forensisch onderzoek: *DNA zoekmachine* (2021), *Een hooiberg vol spelden* (2019), *DNA-match* (2015) en *Kroongetuige DNA* (2014). Hij studeerde biologie in Leiden, met specialisaties in de moleculaire biologie en immunologie, en begon zijn loopbaan als productmanager bij Flow Laboratories / ICN Biomedicals. Vanaf 1991 specialiseerde hij zich bij Isogen Life Science en Sanquin Bloedvoorziening ook in marketing en communicatie en trad in 2004 bij het NFI in dienst als DNA-deskundige menselijke biologische sporen, woordvoerder en schrijver. Hij kent veel geruchtmakende moordzaken van binnenuit en probeert altijd de vertaalslag te maken naar begrijpelijke informatie voor de strafrechtketen en het grote publiek.

Samenvatting:

Een ogenschijnlijk onzichtbaar spoor kan cruciaal zijn bij de ontknoping van moordzaken. In deze lezing komen de snel toenemende ontwikkelingen en mogelijkheden van forensisch DNA-onderzoek en DNA-databanken aan de orde. Mede aan de hand van spraakmakende misdrijven – zoals de moorden op Sybine Jansons, Andrea Luten, het Rozenmeisje, Milica van Doorn, Marianne Vaatstra en Anne Faber – wordt toegelicht hoe DNA voor een doorbraak zorgde en waarom DNA-databanken onmisbaar zijn geworden voor opsporings- en identificatieonderzoek. Want ook bij het identificeren van onbekende doden speelt DNA-onderzoek en DNA-databanken een grote rol. In de lezing gaat Meulenbroek ook in op het grootste identificatie-onderzoek dat ooit in Nederland is uitgevoerd, dat van de slachtoffers van de MH17.

Ook particuliere genealogische databanken kunnen een rol spelen in forensisch onderzoek. Zo werden in april 2018 in de Verenigde Staten doorbraken bekendgemaakt in twee strafzaken, de *Buckskin girl* en *Golden State Killer*, die decennialang uitzichtloos waren gebleven. Dankzij personen, die vrijwillig hun DNA-profiel hadden laten opnemen in een genealogische databank konden via stamboomonderzoek de *Buckskin girl* worden geïdentificeerd en de *Golden State Killer* worden ontmaskerd. Het gebruik van DNA-verwantschapsonderzoek kan vastgelopen moordzaken oplossen en onbekende doden hun identiteit teruggeven, zelfs in decennia oude *cold cases*, maar heeft ook ethische consequenties waar we bij moeten stilstaan. Een kwestie die in zekere zin een ieder van ons raakt, want uiteindelijk zijn wij allemaal via ons DNA met elkaar verbonden, een wereldwijd netwerk. Hierdoor stelt DNA ons in staat, met elkaar de helpende hand te bieden aan slachtoffers, nabestaanden en achterblijvers.